

Plan mot kränkande behandling Vasaskolan F-6 år 2024/2025

Uppdaterad som utkast 2024-08-01

VISION

Skolan är en plats där elever och personal tolererar varandras olikheter, där alla trivs och känner sig trygga, sedda och respekterade av varandra. Tillsammans tar vi ansvar för detta. Barn, elever och personal visar aktivt, i ord och handling, att man tar avstånd från alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Innehåll

Begrepp	4
Planens giltighet	5
Ansvarig	5
Delaktighet	5
Förankring av planen	5
Rektors ansvar	6
All personals ansvar	6
Elevs ansvar	6
Utvärdering	6
Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan 2023/2024	6
Utvärdering av årets plan 2024/2025	7
Ansvariga för att årets plan 2024/2025 utvärderas	7
Kartläggning	7
Kartläggningsmetoder	7
Områden som berörs i kartläggningen	7
Elevernas delaktighet kartläggningen 2023/2024	7
Resultatet, analys och nya åtgärder av kartläggningen	8
Resultat	8
Beskrivning av kränkingsärendena	12
Analys	12
Nya åtgärder	16
Mål och aktiviteter 2024/2025	16

Rutiner	17
Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling och diskriminering	17
Uppmärksamma kännetecken	17
Gemensam uppfattning	17
Uppsikt och närvaro	17
Regelbundna undersökningar	17
Någon att prata med	17
Engagemang i vad som händer utanför skolan	17
Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till	17
Rutiner då elev kränkt elev	17
Rutiner för uppföljning då elev kränkt elev	17
Rutiner då personal kränkt elev	18
Rutiner för uppföljning då personal kränkt elev	18
Rutiner för dokumentation	18
Konkreta rutiner vid bråk och grovt våld:	18
Aktuella telefonnummer och internetadresser	18
Ordningsregler	19

Begrepp

Kränkande behandling är det begrepp som används i 6 kapitlet skollagen. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (trakasserier eller sexuella trakasserier) kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan ske av både barn och vuxen. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande eller slag och sparkar. Kränkningar kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling förekommer ofta även på nätet, till exempel på sociala medier.

Diskriminering enligt diskrimineringslagen är förenklat att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

Indirekt diskriminering att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Individuella uttryck kan exempelvis yttra sig i våld, hot och verbala kränkningar, men också i mer svårupptäckta former som osynliggörande, uteslutning, segregering eller fördomsfulla och stereotypa uppfattningar om dem som upplevs som annorlunda.

Strukturella uttryck kan exempelvis handla om skolegregation, monokulturell rekrytering, etnocentrisk undervisning eller utestängande och hierarkiserande normer.

Bristande tillgänglighet att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan

författning, och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt andra omständigheter av betydelse,

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder).

Sexuella trakasserier Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev. Instruktioner att diskriminering.

Lagstiftning

Definition av kränkande behandling: 6 kap. 3 § skollagen

Planens giltighet

Planen gäller från 2024-08-12 och revideras senast 2025-08-31.

Ansvarig

Rektor är ansvarig för att det varje år upprättas en ny plan och att den tidigare utvärderas.

Delaktighet

Genom klassråd, elevråd och fritidshemmens stormöten ges eleverna möjlighet att diskutera och lämna synpunkter på innehållet i planen. Elever informeras om att de även informellt kan lämna synpunkter och förslag löpande via klasslärare/mentor, EHT (elevhälsoteam) och/eller rektor.

Vårdnadshavare får via plattformen unikum möjlighet att läsa igenom och lämna synpunkter på planen.

Personalen har deltagit i revidering av planen genom att delta i samtal och analys av planens olika delar.

Förankring av planen

Alla vuxna på skolan har ansvar för att tydligt visa att man tar avstånd från varje form av diskriminering och kränkande behandling och direkt ingripa vid minsta misstanke om missförhållanden. Utöver detta fördelas ansvaret enligt följande:

Rektors ansvar

- se till att all personal, alla elever, alla vårdnadshavare känner till innehållet i planen mot kränkande behandling
- upprätta, utvärdera och revidera planen mot kränkande behandling i samarbete med personal, barn/elever och vårdnadshavare
- se till att utredning görs och åtgärder vidtas om skolan får kännedom om kränkande behandling
- se till att det finns ett gemensamt system för dokumentation av anmäld/upptäckt kränkande behandling och de åtgärder som vidtas
- följa skolans/fritidshemmets plan mot kränkande behandling

All personals ansvar

- följa skolans/fritidshemmets plan mot kränkande behandling
- se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks
- dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt kränkande behandling
- bevaka att utredda fall, som man varit berörd av, följs upp
- berätta för elever var de ska vända sig för att få hjälp eller berätta om att han/hon blivit kränkt eller märkt att någon annan blivit det
- uppmuntra elever att berätta om missförhållanden

Elevers ansvar

- följa skolans/fritidshemmets plan mot kränkande behandling
- arbeta för att alla ska trivas på skolan/fritidshemmet
- påtala kränkande behandling som förekommer på skolan/fritidshemmet

Utvärdering

Planen mot kränkande behandling följs upp och utvärderas i slutet av vårterminen och revideras i början av höstterminen varje år. De aktiviteter och åtgärder som varit målet för föregående läsår utvärderas. Resultatet sammanställs för utvärdering och analys. Uppföljningen av den gamla planen och kartläggningar som gjorts under vårterminen ligger till grund för den nya planen. Rektor initierar arbetet med uppföljning och kartläggning. De planerade aktiviteterna utvärderas av elever och personal som genomför/deltar i aktiviteten.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan 2023/2024

Elever, skolledning och personal har varit delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan.

Utvärdering av årets plan 2024/2025

Utvärdering av planen sker senast 2025-06-30. Revidering ska vara genomförd senast 2025-08-30.

Ansvariga för att årets plan 2024/2025 utvärderas

Rektor är ansvarig för att årets plan utvärderas.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Innan ni väljer kartläggningsmetod bör följande beaktas:

- Hur ser det ut? Hur har det sett ut? – Elever som går själva. Fysisk våld vid osämja. Kommunikation!
- Vad vill vi veta mer om? Vad har vi inte koll på? Otrygga platser.
- Hur ska vi få reda på det? (huret) Enkäter. Slumpvisa intervjuer, involvera elevrådet?

En gång per år genomförs en kommungemensam elevenkät i åk 5 där frågor gällande trygghet, trivsel och diskriminering kartläggs. Vidare görs trygghetsvandringar och observationer på raster och lektioner. Hälsosamtal genomförs av skolsköterska i förskoleklass och åk 4, skolsociala utredningar av kurator görs vid behov, riktade enkäter samt analys av kränkande behandling i Incident/KB-process.

Områden som berörs i kartläggningen

Trygghet och studiero, delaktighet, inflytande, trivsel, kränkande behandling och diskriminering

Elevernas delaktighet kartläggningen 2023/2024

Grundskola: Eleverna samtalar om mål och åtgärder på klassråden och elevrådet. Ordningsregler utvärderas klassvis i juni varje år.

Fritidshem: Eleverna besvarar en enkät. Eleverna ges möjlighet att samtala om resultaten från enkäten på fritidshemmets samlingar.

Resultatet, analys och nya åtgärder av kartläggningen

Resultat

Mål	Aktivitet	Ansvar	Uppföljning/Utvärdering
Minska antalet kränkningar	<ul style="list-style-type: none"> - Bråka smartare och prata känslor - Likabehandlingsgruppen arbetar förebyggande med trygghetsvandringar och information i klasser 	All personal, materialet <i>Bråka smartare</i> arbetas med i varje årskurs.	<p>Antalet kränkningsärenden minskade i år gentemot föregående år sett till elevantalet. Flertalet årskurser har arbetat med materialet <i>Bråka smartare</i> där eleverna har fått lära sig att sätta ord på känslor samt lärt sig identifiera olika konflikthanteringsstilar.</p> <p>Trygghetsvandring har genomförts på F-6 för att säkerställa var eleverna känner sig otrygga. På Vasa F-4 har vuxenledda aktiviteter flyttas till den plats där eleverna kände sig mest otrygga. På 5-6 har åtgärder som fler vuxna på multiarenan och bättre tillsyn bakom kullen satts in.</p> <p>Värdegrundsarbete har, i början av året, genomförts i alla årskurser och därefter har arbetet fortskridit på olika sätt i årskurserna. I vissa årskurser har det varit behov av större insatser och där har elevhälsan med kurator och beteendevetare funnits med i arbetet. I andra årskurser har värdegrundsarbetet</p>

			<p>letts av lärarna och/eller lärarassistent/lärare i fritidshem.</p> <p>Elevhälsan har arbetat med att informera både elever och vårdnadshavare om de sociala medierna och hur de kan ligga till grund för kränkningar. Under läsåret har elevhälsan också ansvarat för projektet <i>Stopp min kropp</i>. Likabehandlingsgruppen har haft en temavecka i kärlekens tecken. Utvärderingen av dessa projekt visar att många elever tycker att arbetena är värdefulla och att de anser att de får kunskap och redskap som hjälper dem i relationerna med jämnåriga.</p>
Öka måluppfyllelsen	<ul style="list-style-type: none"> - Effektiva undervisningsmetoder som bidrar till att flera elever motiveras och når sin fulla potential. 	Samtliga lärare och elevhälsan	<p>Samtliga lärare fick i början på läsåret, under en studiedag, arbeta med differentierad undervisning. Det var dels en föreläsning och dels eget arbete i arbetslaget och dagen leddes av specialpedagog och speciallärare. Detta arbete har följts upp under året av elevhälsan på konferenser, men även vid elevärenden på EHT. Insatsen har lett till att lärarna i högre grad planerar för differentierad undervisning och att fokus även finns på de elever som kan sikta mot högre kunskapsnivåer och högre betyg. Lärarna har arbetat målmedvetet för att ha en strukturerad och varierad undervisning som grundar sig i vetenskapliga teorier. Arbetssätten varierar och många lärare</p>

			<p>arbetar praktiskt för att hela kroppen ska vara med vid inläringen.</p> <p>Under läsåret har arbetet med språk- och kunskapsutvecklade arbete intensiverats och samarbetet med studiehandledare har fördjupats. Lärarna har dels arbetat mot att språket ska finnas med i alla undervisningsämnen och dels att de flerspråkiga eleverna ska få en anpassad undervisning där deras starkaste språk stöttar inläringen.</p>
Värdegrundsarbete	<ul style="list-style-type: none"> - Normkritiskt förhållningsätt - Skapa förutsättningar för när talspråket inte räcker till 	All personal och elevhälsan	<p>Under läsåret har klasserna arbetat med att belysa att vi alla är olika, har olika förutsättningar (kulturellt/socialt/ekonomiskt), behov och önskningar. Vid värdegrundsarbetet har konkreta situationer skapats som lett till diskussioner om hur vi bemöter varandra på ett respektfullt och hänsynsfullt sätt oavsett vart man kommer ifrån eller vilket kön man tillhör. Klasserna arbetar med aktiviteter där alla känner sig behövda och viktiga och alla kan vara med utifrån sina egna förutsättningar.</p> <p>När det talade språket inte räcker till finns det flertalet stöd som klasserna använder. Lärarna har under läsåret använt ett tydligt bildstöd, transspråkande, studiehandledare eller personal som kan</p>

			andra språk. Eleverna får också möjlighet att hjälpa varandra i språken.
Ökade värden på miljö i fritidshemmet	<ul style="list-style-type: none"> - Bibehålla delade avdelningar i den utsträckning som är möjlig för att erbjuda aktiviteter som lockar både äldre och yngre elever. - Skapa förutsättningar för att när talspråket inte räcker till. - Erbjud samarbetslekar som tränar elever från olika årskurser att samarbeta över åldersgränserna. 	Lärare i fritidshem och lärarassistenter	<p>Fritidspersonalen har i så stor utsträckning som möjligt haft två avdelningar öppna där eleverna där har erbjudits åldersanpassade aktiviteter. Personalen har vid frånvaro, i första hand, turats om att hoppat in på den andra avdelningen för att den ska kunna var öppen. Vid mycket hög frånvaro har dock avdelningarna fått slagits ihop.</p> <p>Fritids använder mycket bildstöd för att skapa förutsättningar för alla elever ska förstå och kunna delta. Fritidspersonalen har även tagit hjälp av andra elever som pratar samma språk, för att säkerställa att eleven som inte förstår det svenska får informationen på sitt modersmål.</p> <p>Personalen har under läsåret erbjudit lagaktiviteter för att träna eleverna att samarbeta med andra barn i olika åldrar. Det har främst varit vid aktiviteter i idrottssalen, men även inom skapande och inom området natur och samhälle.</p>

Beskrivning av kränkingsärendena

Antalet kränkingsärenden på hela skolan ligger på samma nivå som föregående år, 136 stycken, men procentuellt är det en minskning eftersom antalet elever har ökat. Vasaskolan har en personalgrupp som generellt är noga med sin anmälningsplikt och på läsårets första APT får all personal en genomgång av rutinerna kring anmälan av kränkande behandling. Vid genomgången inför kommande läsår behöver det dock fritidshemmets rutiner kring anmälningar ses över utifrån att anmälningarna från den verksamheten är låg. De verbala och fysiska kränkningarna står för merparten av ärendena och följs sedan av de psykosociala. Jämfört med läsåret innan har de fysiska gått ner i andel och de verbala gått upp. Under läsåret 2023/2024 skedde de flesta kränkingsärendena i årskurs 5 (25,7%) följt av årkurs 6 (19,7%) och förskoleklassen (19,7%). Trenden att de flesta ärendena sker i årkurs 4 är därmed bruten. Ärenden i förskoleklassen har ökat från 3,7% till 19,7%. Skolgården är fortfarande den plats där flest kränkningar sker följt av klassrum och korridorer och utfallet liknar därmed tidigare års utfall. En tydlig minskning, från föregående år, ser vi på andelen kränkningar i idrottshall, omklädningsrum samt klassrum. Utfallet visar en ökning av andelen kränkningar som sker på skolgården. Även under läsåret 2023/2024 är andelen pojkar som utsätter och utsätts för kränkningar högre än andelen flickor.

Hur och var

Siffrorna avser pågående och avslutade ärenden. Här räknas enbart ärenden som är bedömda som kränkningar enligt skollagen.

Kategorier	Årskurs, utsatt	Platser
Verbal	33.33% 52	Åk 4 4.55% 6
Fysisk	48.08% 75	F-klass 19.7% 26
Diskriminering	3.85% 6	Åk 5 25.76% 34
Sexuella trakasserier	2.56% 4	Åk 2 9.85% 13
Psykosocial	5.77% 9	Åk 6 19.7% 26
Trakasserier	1.28% 2	Åk 3 8.33% 11
Text/bild	3.85% 6	Åk 1 5.3% 7
Ej angivet	1.28% 2	Ej angivet 6.82% 9
		Skolgården 52.82% 75
		Klassrum 11.97% 17
		Matsalen 7.75% 11
		Omklädningsrum / To 0.7% 1
		Kapphallen 2.82% 4
		Annat 6.34% 9
		Korridor 10.56% 15
		Idrottshallen 2.82% 4
		Digital kränkning / Soc 2.82% 4
		klassrummet 1.41% 2

Kön

Siffrorna avser pågående och avslutade ärenden. Här räknas enbart ärenden som är bedömda som kränkningar enligt skollagen.

Utsatt	Utsättare
Hon 39.39% 52	Hon 33.15% 61
Han 59.85% 79	Han 66.85% 123
Hen/Annat 0.76% 1	

Analys

Under läsåret 2023/2024 skedde nästan 80% av kränkningarna på skolgård, i korridor/kapphall och i klassrum. Skolgården på F-4 har under de senaste åren varit undermålig och eftersatt vilket inneburit att fem årkurser har fått samsas om en fotbollsplan, ett bollplank och ett litet antal gungor. Det har därför varit svårt att hitta meningsfulla aktiviteter till alla elever på rasterna. Positivt är att vi fortfarande har möjlighet att ha en rastvaktspedagog som ansvarar för rastaktiviteter både under förmiddagsrasterna och lunchrasterna. Det är också positivt att vi fortsätter att utbilda elever som håller i aktiviteter. Det har engagerat många elever vilket torde ha förhindrat händelser som kan leda till ytterligare kränkningar och utanförskap. Inför nästa läsår kommer en del ändringar av skolgården att ske, vilket kommer att gynna elevernas utemiljö. Skolgården på 5-6 är bättre utrustad, men större och mer utbredd, vilket gör det svårare för personalen att överblicka och finnas med på alla ställen. De äldre eleverna är generellt också svårare att engagera i rastaktiviteter, men genom att elevhälsan, lärarassistenter och idrottsläraren aktivt arbetat med att det ska finnas aktiviteter, så är uppfattningen att

eleverna är aktiverade. Under läsåret 2023/2024 har det, vid några tillfällen, varit bråk på skolgården där ett stort antal elever varit inblandade. Dessa bråk har resulterat i många kränkningsärenden och är en förklaring till ökningen av skolgårdsärenden. Inför läsåret 2024/2025 är det betydelsefullt att vi fortsätter att erbjuda aktiviteter på rasterna och att personalen befinner sig på skolgårdarnas alla områden, eftersom vuxennärvaro är en viktig faktor för att förhindra kränkningar. Likaså behöver vuxennärvaron öka i korridorer/kapphallar för att få en lugnare miljö och ett bättre flöde vid ut- och ingång till lektioner och raster.

Under läsåret 2023/2024 bröts trenden att flest anmälningar skedde i årskurs 4 vilket beror på de förbyggande insatser som sattes in. Beteendevetare har varit inne i årskursen och jobbat med materialet *Bråka smartare* tillsammans med mentorerna. Mentorerna har även varit ute mycket med eleverna och mindre incidenter har direkt utretts tillsammans med elever och vårdnadshavare. Allt detta har bidragit till att antalet kränkningar minskat i årskurs 4. Årskurs 5 har haft flest antal kränkningsärenden under läsåret vilket uppmärksammades tidigt av personal och elevhälsa. Utredning av situationen visade att det var en mindre grupp elever som var inblandade i ärendena och åtgärder sattes in. En åtgärd var att beteendevetare och skolkurator började arbeta med årskursen. Insatsen från elevhälsan handlade om att stärka elevernas självkänsla och självförtroende för att i sin tur skapa ett tryggare klimat. Andra åtgärder som gjordes var att de lärare som arbetade i årskursen mer blev riktad mot en klass och en utökning av tid och ansvar av en lärarassistent. På så sätt blev det mindre sårbart vid personalfrånvaro och arbetet med att skapa grupper med goda relationer och sammanhållning blev enklare. Ytterligare en orsak till att det förekommit många kränkningsärenden i årskurs 5 bedöms vara inflödet av nya elever, eftersom det rubbar gruppdynamiken. Skolenkäten, gjord i slutet av maj, visar att eleverna i åk 5 upplever samma nivå av trygghet som övriga elever i kommunen och en högre studiero. Även skolans arbete med att förhindra kränkningar ligger över kommunsnittet. Inför nästa läsår är eleverna indelade i mindre klasser, välkänd personal kommer att undervisa i årskursen och det nära samarbetet med vårdnadshavarna ska fortgå. Skolledningen arbetar även med att minska inflödet av nya elever. I årkurs 6 har det under höstterminen varit personalbyten som kan vara en orsak till att kränkningsärendena ökade. Vid årsskiftet rekryterades två utbildade lärare vilket stabiliserade läget och ökade tryggheten och studieron. Inför kommande läsår är det viktigt att systematiskt arbeta med värdegrundsarbetet på mellanstadiet fortgår under hela läsåret och att elevhälsan stöttar personalen i detta arbete.

Elevhälsan har under året arbetat med att informera både elever och vårdnadshavare om de sociala medierna och hur de kan ligga till grund för kränkningar. Skolan ser att många kränkningsärenden startar utifrån vad som skrivs på sociala medier och oftast sker detta på elevernas fritid. Det har därför varit flera möten med vårdnadshavare och eleverna där skolan poängterat att det behövs ett nära samarbete kring dessa frågor. Utifrån möten har vi noterat att flertalet vårdnadshavare inte vet vad deras barn gör på nätet. Det är därför viktigt att vi fortsätter informera vårdnadshavarna och arbeta med eleverna om hur människor kan reagera och känna inför det som skrivs på social medier.

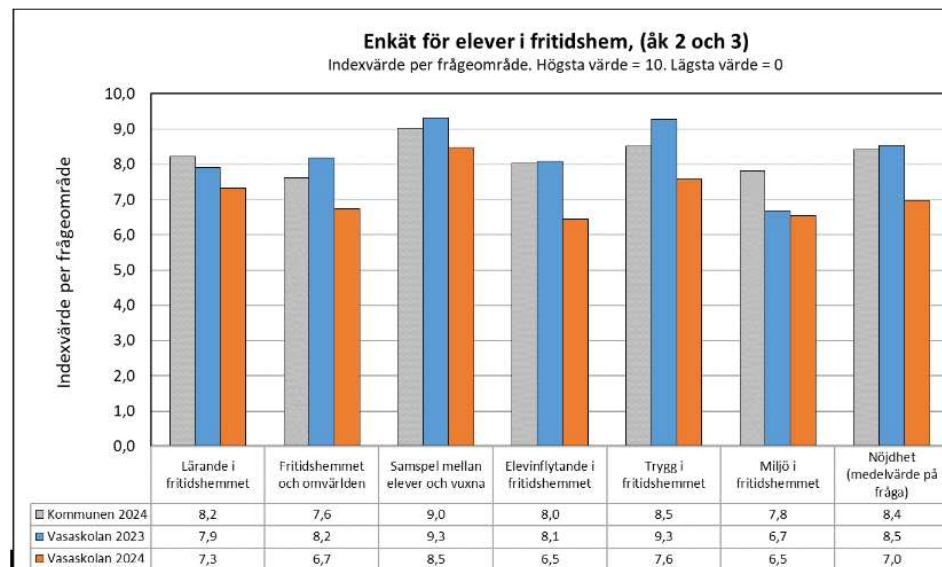
Det är oroväckande att kränkningsärendena i förskoleklassen markant har ökat jämfört med tidigare år. En av orsakerna kan vara att det varit 60 barn i förskoleklassen och att barnen kommer från många olika förskolor. Det tar därför tid innan barnen lär känna varandra och känner sig trygga. Vi ser det dock som positivt att personalen är noga med att anmäla och utreda kränkningar i tidig ålder, men vi behöver göra en djupare analys och se vad orsaken är till det höga antalet, så att vi kan förebygga inför årets förskoleklass. Skolenkäten visar att vårdnadshavarna i förskoleklassen, på alla punkter, har ett lägre indexvärde än kommen i stort, vilket också föranleder att vi behöver ta ett krafttag kring arbetet i förskoleklassen.

Värdegrundsarbete har genomförts i alla årkurser i början på läsåret och därefter har arbetet fortskridit på olika sätt i årskurserna. I vissa årkurser har det varit behov av större insatser och där har elevhälsan med kurator och beteendevetare varit stöd för arbetet. I andra årkurser har värdegrundsarbetet letts av lärarna eller lärarassistent/lärare i fritidshem. De flesta klasserna arbetat med materialet *Bråka smartare*. Hur mycket arbete som lagts ner på materialet har varierat utifrån ålder och behov. Materialet är inte anpassat för förskoleklassen eller fritids så därför har de använt annat material i dessa grupper. Värdegrundsarbetet är viktigt för eleverna på

Vasaskolan utifrån att de elever som går på skolan har mycket olika förutsättningar. Dels kommer eleverna från olika kulturer och dels finns det i upptagningsområdet tydliga skillnader i de sociala och ekonomiska villkoren. Skolan har en viktig uppgift att jobba för att alla elever ska känna sig värdefulla och respekterade. Värdegrundsarbetet är levande i verksamheten och ämnet lyfts ofta vid samtal med personalen. Elevhälsan har också hjälpt till med både material och insatser i grupper. Vasaskolan anordnar aktiviteter som stärker värdegrunden och samhörigheter i grupperna. Det är dels temaveckor och dels schemabrytande aktiviteter inom klassen samt aktivitetsdagar där flera årkursen deltar. Utvärdering av dessa aktiviteter visar att både elever och personal är positiva till effekterna och därför bör flera av dessa planeras in under nästkommande läsår.

Skolledningen och elevhälsan ville inför läsåret 2023/2024 lyfta vikten av en differentierad undervisning för att alla elever ska nå sin fulla potential. Därför arbetade samtliga lärare med ämnet i början av läsåret. Insatsen har lett till att lärarna i högre grad planerar för differentierad undervisningen och att fokus även finns på de elever som kan sikta mot högre kunskapsnivåer och högre betyg. När lärarna har tagit upp elever med elevhälsoteamet har frågan kring differentierad undervisning lyfts eftersom den är viktig för elevernas motivation, inläring och möjligheten att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Hand i hand med differentierad undervisning har arbetet med språk- och kunskapsutvecklande arbete (SKUA) gått. Vasaskolan har en hög andel elever med annat modersmål än svenska och därför är det viktigt att lärarna har kunskap och medvetenheten om att språket behöver tränas och användas i alla ämnen. Arbetet med SKUA har också inneburit att lärarna fått insikt i att språket är viktigt för elevernas identitetsutveckling och att det starkaste språket behöver stötta inläringen av svenskan. Det har i flera klasser varit aktiviteter där elevernas språk lyfts fram för att eleverna ska få känna och uppleva att deras språk ses som viktiga och att de får använda modersmålet i skolarbetet. För att stötta elever i språket har lärarna använt bildstöd, studiehandedare och transspråkande. De äldre eleverna använder också olika översättningsprogram och eleverna kan också hjälpa varandra med språket.

Målet i planen var att fritidshemmet skulle öka sina miljövärden under läsåret 2023/2024 eftersom det från läsåret 2022/2023 hade minskat med 1,0 enheter. Vid sammanställningen av enkäten gjord av fritidselever i årskurs 2 och 3 kan vi dock se ytterligare en minskning med 0,2 enheter. Fritidshemmet på Vasaskolan är ett av kommunens största fritidshem och det medför en rad utmaningar. En utmaning är att de lokaler som finns att tillgå både ska kunna stimulera lek och utveckling samtidigt som de är lugna och trygga. Lokalerna på fritidshemmet är slitna, små och är inte anpassade till fritidshemmets aktiviteter och det i kombination med ett stigande antal elever, ny och oerfaren personal och en undermålig skolgård gör att arbetet är utmanande. Under året som varit har därför fritids haft tillgång till skolans rörelsesatsning för att skapa meningsfull uteverksamhet med små medel. Likaså har rörelsepedagog och beteendevetare erbjudit barnyoga. En annan utmaning som påverkar miljövärdet är att det på fritids är en ökning av barn som behöver särskild eller enskild tillsyn, vilket medför att det blir färre vuxna som ansvarar för den stora barngruppen. Trots de stora utmaningarna har personalen under året målmedvetet arbetat för att skapa en trygg miljö. Även vid frånvaro har båda avdelningarna varit öppna, personalen har varit flexibel och den nya personalen har haft stöd i den fadderverksamhet som startade hösten 2023. I största möjligaste mån har även de vuxenplanerade aktiviteterna genomförts för att eleverna ska få vara i ett mindre sammanhang, samt kunna utveckla de förmågor som finns beskrivna i styrdokumenterna.

Värden från Ludvika kommuns enkät för elever i fritidshem.

Nya åtgärder

Mål och aktiviteter 2024/2025

Grundskolan och fritidshemmet

Mål	Aktivitet	Ansvar	Genomförs/ påbörjas	Uppföljning/Utvärdering
Minska antalet kränkningar	<p>Jobba med normer och värden i värdegrundsarbetet och jobba med att få ett vårdat språk.</p> <p>Förebyggande värdegrundsarbete som ger eleverna verktyg att bemöta varandra i klassrummet och på rasterna</p> <p>Skapa en tydlig struktur på rasterna och erbjuda aktiviteter som leds av vuxna</p>	All personal	HT-24	
Stärka gemenskapen på skolan för att öka tryggheten	Årskursöverskridande arbete och aktiviteter för att skapa en gemenskap och trygghet med varandra.	All personal	HT-24	
Ökade värden i enkäten för förskoleklassen	Målmedvetet arbeta för att vårdnadshavarna till barnen i förskoleklassen upplever att de får tillgång till information och att deras barn känner trygghet och får stöd.	All personal i förskoleklassen och elevhälsan	HT-24	
Öka tryggheten på fritidshemmet	All personal har en given roll på fritidshemmet och antalet styrda aktiviteter ökar. Hålla båda avdelningarna öppna för att få mindre barngrupper.	All personal på fritidshemmet	HT-24	

Rutiner

Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling och diskriminering

Uppmärksamma kännetecken

Personal och vårdnadshavare är uppmärksamma på kännetecken som kan tyda på att en elev är utsatt för kränkande behandling eller diskriminering.

Gemensam uppfattning

Personalen har en gemensam uppfattning om vad som menas med kränkande behandling och diskriminering och vad vuxna i skolan ska reagera på.

Uppsikt och närvaro

Personal har god uppsikt över eleverna under lektionsfri tid, till exempel genom hög vuxennärvaro under raster samt genom vuxennärvaro vid ombyte i idrottshallen. Personalnärvaro prioriteras vid de platser som har kartlagts vara risk för upplevelse av otrygghet.

Regelbundna undersökningar

Skolan undersöker regelbundet om det finns elever som är utsatta för kränkande behandling eller diskriminering. Skolan genomför enkäter varje vårtermin. Trygghetsvandringar och observationer genomförs. Hälsosamtal genomförs av skolsköterska, skolsociala utredningar av kurator och riktade enkäter. Kränkningar och diskriminering anmäls, utreds och analyseras i KB-process.

Någon att prata med

Det ska alltid finnas en vuxen för eleverna att kunna vända sig till om de eller någon annan blir utsatt för kränkande behandling och diskriminering.

Engagemang i vad som händer utanför skolan

Skolan engagerar sig i de kränkande behandlingar som sker mellan eleverna utanför skolan, till exempel i sociala medier som påverkar eleven i skolan.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

All personal på skolan. Representanter i likabehandlingsgruppen förväntas vara särskilt insatta.

Rutiner då elev kränkt elev

1. Personal som uppmärksammar kränkningen/diskrimineringen anmäler detta i KB-process/ Incident.
2. Personal som uppmärksammat kränkningen/diskrimineringen utreder vad som har hänt med stöd av beteendevetare. Rektor fattar beslut om ärendet kan avslutas eller om ytterligare utredning behövs. Utredningen genomförs i KB-process/Incident.

Vid utredningen gäller följande:

Personal samtalar med den eller de elever som upplever sig kränkta/diskriminerade och därefter med de elever som ska ha utfört kränkningen/diskrimineringen. Samtalen sker enskilt.

Vårdnadshavare meddelas av skolan och mentor underrättas.

Rutiner för uppföljning då elev kränkt elev

Uppföljningssamtal med berörda elever för att säkerställa att kränkningen/diskrimineringen har upphört. Detta dokumenteras i KB-process/Incident.

Rutiner då personal kränkt elev

1. Personal som uppmärksammar kränkningen anmäler detta i KB-process/Incident.
2. Rektor utreder händelsen och samtalar med både elev och medarbetare och dokumenterar i KB-process/Incident. Om medarbetaren önskar kan en facklig representant medverka vid utredningen. Rektor följer i övrigt personalavdelningens rutiner i samråd med huvudman.

Rutiner för uppföljning då personal kränkt elev

Uppföljningssamtal med berörda elever för att se om kränkning/diskriminering har upphört. Uppföljningen dokumenteras i KB-process/Incident.

Rutiner för dokumentation

Dokumentation sker i KB-process/Incident.

Konkreta rutiner vid bråk och grovt våld:

- Sära på de som bråkar, ta dem till olika rum med personal i varje rum, personal pratar med eleverna i direkt anslutning till händelsen.
- Dokumentera eventuella skador med foton via en av skolans mobiler om inte skolsköterskan är i skolan, då ska eleven dit för att skadan ska dokumenteras. I vissa fall kan det även finnas behov av att vårdnadshavaren uppsöker sjukvård med eleven.
- Kontakt tas med vårdnadshavaren till berörda elever.
- Vid allvarliga händelser kan skolan göra en polisanmälan eller en anmälan till socialtjänsten.
- I samråd med vårdnadshavarna kan det beslutas att eleven får undervisas på annan plats eller hemstudier under resterande dag till att händelsen är utredd, dock max under nästföljande dag.
- Berörd mentor informeras och den personal som behöver informeras delges.
- Dokumentation ska göras utifrån de rutiner som gäller i Ludvika kommun.

Aktuella telefonnummer och internetadresser

- BRIS (Barnens rätt i samhället) telefonnummer 116 111 eller www.bris.se
- Skolverket www.skolverket
- Barnombudsmannen www.bo.se
- Rädda barnen <https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/barn-och-unga/om-du-behover-hjalp/>

Ordningsregler

VASASKOLAN F-3

- Vi ger varandra studiero.
- Vi löser våra konflikter genom att prata med varandra och lyssna på varandra.
- Vi går inne och springer ute.
- Vi är försiktiga med skolans saker och plockar undan efter oss.
- Vi säger snälla saker till varandra och bjuder in varandra i lek.
- Vi respekterar varandra och visar varandra hänsyn.

VASASKOLAN 4-6

- **Jag är en bra kompis som varken kränker, slåss eller mobbar någon.**

Kränkning är när jag säger eller gör något som gör att någon mår dåligt. Inga typer av våld accepteras, inte heller det som kan uppfattas som våld, exempelvis skojbråk.

Mobbning är medvetna och upprepade handlingar. Om jag gjort detta blir det dokumenterat, vårdnadshavare kontaktas och rektor informeras.

- **Jag använder ett vårdat och trevligt språk.**

Vi undviker svordomar och språkbruk som kan uppfattas som kränkande, exempelvis fula tecken eller ord.

Gör jag detta vid upprepade tillfällen kontaktas vårdnadshavare.

- **Jag är rädd om mina, skolans och andras saker.**

Jag frågar alltid innan jag röd andras saker.

Ingen skadegörelse accepteras.

Saker som jag förstört kan jag bli skyldig att ersätta upp till en viss summa och vårdnadshavare kontaktas.

- **Jag är ute på samtliga raster och får bara vara på skolgårdsområdet.**

Att vara utanför skolans område innebär att jag utsätter mig för fara. Vid överträdelse kontaktas vårdnadshavare.

- **Jag lämnar min mobil till ansvarig vuxen när skoldagen börjar och får tillbaka den när jag går hem.**

Jag gör detta för att kunna fokusera på skolarbetet och bibehålla min och mina klasskompisars studiero under skoldagen. Vid överträdelse kontaktas vårdnadshavare.

